

ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮೀನುಗಳ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ

ಆನಂದ ಬ. ಹುಗ್ಗಿ

ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೫

(☎: ೮೮೬೭೫೪೨೬೦೦)

'ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ' ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮೀನುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಳ. "ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ" ಮನೆಯಲ್ಲ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಲವಾರು ಜಾತಿಯ ಬಣ್ಣ - ಬಣ್ಣದ ಮೀನುಗಳ ತಾಣವಾಗಿರುವ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮನೆಯ ಅಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುವುದು. ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ 'ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ' ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ.....

ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮೀನು ಸಾಕುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿಸುವ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹವ್ಯಾಸವು ಅಧಿಕ ಆದಾಯ ತರುವ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅನುದ್ದೇಗ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ವೀಕ್ಷಣೆಯು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಮಧುಮೇಹ ರೋಗಿಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರ, ಅಲಂಕಾರ ಅಥವಾ ಹವ್ಯಾಸ ಇರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಯತಾಕಾರದ ಗಾಜಿನ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ

ನೀರು ತುಂಬಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಟರ್, ಏರಿಯೇಟರ್, ಫಿಲ್ಟರ್, ವಿಫಟಕರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಜೀವಿಗಳಾದ ಕ್ಯಾಟ್‌ಫೀಶ್ ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು ಹಾಗೂ ಜೊತೆಗೆ ಜಲೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ.

"ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ" ಎಂಬುದು ಗಾಜಿನಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಸಣ್ಣ ತೊಟ್ಟಿ. ಇದನ್ನು "ಜಲೀಯ ಹೂದೋಟ" ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಜಲೀಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು, ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ, ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಲು ಹಾಗೂ ಮೀನು ಬೆಳೆಸಲು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಹವ್ಯಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೨೫೦೦ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೪೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುಮೇರಿಯನ್ನರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ "ಅರೋವನಾ" ಮತ್ತು "ಪ್ಲವರ ಹಾರ್ಡ್" ಇವುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ತಳಿ ಮೀನುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮೀನುಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಚಲನೆ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ನೀರಿನ ಉಷ್ಣತೆ, ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕ, ರಸಸಾರ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಮಾಣ, ಆಹಾರ ನೀಡುವಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೊದಲು ಈ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ

ವಿವಿಧ ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ, ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸ್ಥಳ, ಇಡಬಯಸುವ ಮೀನುಗಳ ಜಾತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

❖ **ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ವಿಧ :** ಪ್ರಾರಂಭಿಕರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಸರಳವಾದ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಸೂಕ್ತ. ಹಲವಾರು ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಅಥವಾ ಕಬ್ಬಿಣ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಯತಾಕಾರದ ತೊಟ್ಟಿ, ಯಾವುದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಾಜಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. ತೊಟ್ಟಿಯು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

❖ **ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ಆಕಾರ :** ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಧಗಳಿವೆ. ದೊಡ್ಡದು, ಸಣ್ಣದು, ಚೌಕಾಕಾರದವು, ಬಹು ಬುಜಾಕೃತಿಯವು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಡುವ ಮೀನಿನ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ಆಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

❖ **ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ಗಾತ್ರ :** ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ದೊಡ್ಡದಿದ್ದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ. ಮೀನಿನ ಆಹಾರ ವಿಸರ್ಜನೆಗಳಿಂದಾಗುವ ರಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ವಿಲೋಮ ಅನುಪಾತವಾಗಿದೆ. ಶಿಫಾರಿತ ಕನಿಷ್ಠ ಗಾತ್ರವೆಂದರೆ ೧.೨೫'x ೧'x ೧' ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ೩೫ ಲೀ. ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಳವಾದ ತೊಟ್ಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲ್ಮೈ ಇರುವ ತೊಟ್ಟಿ ಉತ್ತಮ. ಉಷ್ಣವಲಯದ ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಉದ್ದದ ಪ್ರತಿ ಇಂಚಿಗೆ ೧೨ ಚದರ ಇಂಚು ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರದೇಶ ಬೇಕು ಹಾಗೂ ಗೋಲ್ಡ್ ಫಿಷ್ ಮತ್ತು ಕೋಮಿ ಕಾರ್ಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಇಂಚಿಗೆ ೩೦ ಚದರ ಇಂಚು ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರದೇಶ ಬೇಕು.

❖ **ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸ್ಥಳ :** ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ (ಎರ್ ಕಂಡೀಶನ್) ಉಪಕರಣ ಅಥವಾ ಹೀಟರ್ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ

ದೂರವಿರಿಸಿ ಅಧಿಕ ಬೆಳಕು ಪಾಚಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ನೀರಿನ ಉಷ್ಣತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಇಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈಶ್ಯಾನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಕಾಯವಿರುವುದು ಸಂಪತ್ತು ಹಾಗೂ ಏಳಿಗೆಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಲ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ಕೆಲವರು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೆಂಗ್‌ಶುಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಲಿವಿಂಗ್ ರೂಮಿನ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವ ಅಥವಾ ಈಶ್ಯಾನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ಇಡುವುದು ಲಾಭದಾಯಕ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಇಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದರಿಂದ ಜಲಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲ.

❖ **ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಾಗಿ ಇತರೆ ಪರಿಕರಗಳು :** ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ಅಂದವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೀನಿನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇತರ ಸಾಧನಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಹವಳಗಳನ್ನು ಇಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಳಿಯಂತ್ರ ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಹೀಟರ್‌ಗಳು ಕೂಡಾ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ "ಫಿಲ್ಟರ್" ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನ ಹೃದಯವಿದ್ದಂತೆ. ಇದು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ

ವಿಷಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಮರುಳು ಮತ್ತು ಹವಳಗಳು ಕಲಕದ ಹಾಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಪೇಪರ್ ಇಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು. ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವು ತೊಟ್ಟಿಯ ಮೂರುಭಾಗದಷ್ಟಿರಬೇಕು. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಆ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ವಿಷಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮೀನುಗಳು ಸಾಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ನೀರಿನ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಉಷ್ಣತಾಮಾಪನ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಉಷ್ಣತೆಯ ಏರಿಳಿತವು ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. ಪದೇ ಪದೇ ನೀರಿನ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ತೇಲುವ ಉಷ್ಣತಾಮಾಪನ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನೀರಿನಿಂದ ಮೀನನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಆಯತಾಕಾರದ ಸಣ್ಣ ಬಲೆಯಿರಬೇಕು. ಮೀನು ತಿನ್ನದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ದೊಡ್ಡ ಸೈಫನ್ ಟ್ಯೂಬ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೀರಿನ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಹೀಟರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು 2೨° ಫ್ಯಾ ಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

❖ **ಸಸ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ :** ಸಸ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅಂದವನ್ನು ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಇಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ. ಇವು ಜಲೀಯ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಂಭವನೀಯ

ಹಾನಿಕಾರಕ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತವೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಿ ಅಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೀನಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸಸ್ಯಗಳು ಸಾಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರಿಲ್ಲಾ, ಕೊಬಂಬ್, ಟೀಪಗ್ರಾಸ್, ಹೈಗ್ರೊಪಿಲ್ಲಾ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

- ❖ **ದೀಪದ ಅವಶ್ಯಕತೆ :** ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಸಿಗದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಲ್ಬ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೦ ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಪ್ಲೋರೋಸೆಂಟ್ ದೀಪದ ಅವಶ್ಯ. ಇದು ಅದಲ್ಲದೆ ನೀರಿನ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಸೂಕ್ತ ಮೀನುಗಳು :** ಯಾವ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲ ಸಹಜ. ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೀನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರವೂ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಸರಳವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಎಂಜಲ್, ಗೋಲ್ಡ್‌ಪಿಷ್, ಮೋರಿ, ಸ್ವಾರ್ಡಿ, ಟೀಲ್, ಪ್ಲಾಟಿ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದು.
- ❖ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಮೀನು ಆರೋಗ್ಯ ವಂತವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ❖ ಒಳಹೋದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಒಳಹೋದ ಅಥವಾ ಹೊರಬಂದ ಕಣ್ಣು, ಮೈಮೇಲೆ ಹುಣ್ಣು, ಬಿಳಿಚುಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದವು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು
- ❖ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಒಂದು ಬಕೆಟಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ❖ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ೫ ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ೨-೩ ಚಮಚ

ಕಲ್ಲುಪ್ಪಿನ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ೧-೨ ನಿಮಿಷ ಮುಳುಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮೀನಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹುರುಪೆಗಳ ಒಳಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗಾಣುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅಯೋಡಿನಯುಕ್ತ "ಟೇಬಲ್ ಸಾಲ್ಟ್" ಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿಷಕಾರಿ. ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಮೀನುಗಳು ಇತರೆ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗಾತ್ರದ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಮೀನು ಇಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸೂತ್ರ. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಮೀನುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಫಿಲ್ಟರ್, ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೀರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಅವಧಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಮೀನಿನ ಆಹಾರ

ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ನಾಲ್ಕು ಗಾಜುಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಮೀನುಗಳು ಕೇವಲ ಒದಗಿಸುವ ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಹಾಕಿದ ತಕ್ಷಣ ೨-೩ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳು ತಿಂದು ಮುಗಿಸಬಹುದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಹಾಕಬೇಕು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಣ ಆಹಾರಗಳು ಸುಮಾರು ೩ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಆಹಾರದ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದರ ಬದಲು ಆಹಾರ ಮುಗಿದಂತೆ ಸಣ್ಣ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಆಹಾರ, ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ದರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬ್ರಾಂಡ್‌ಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ಶಿತಲೀಕರಣದಿಂದ ಒಣಗಿಸಲಾದ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಮರಿಗಳು, ಬ್ಲಡ್‌ವರ್ಮ, ಟ್ಯೂಬಿಪೆಕ್ಸ್ ವರ್ಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ

ಸಣ್ಣ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಆಹಾರವು ಕೂಡಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ.

ಮೀನಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

- ◆ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಆದ ತಕ್ಷಣವೇ ನೀರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ರಸಸಾರ ೭ ಆಗಿರಬೇಕು. ಒಂದೇ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಮೀನುಗಳು ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ◆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಪೊಟ್ಟಿಯಮ್ ಪರಮಾಂಗನೇಟ್ ಅಥವಾ ಕಾಪರ್‌ಸಲ್ಫೇಟ್‌ರ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಸತ್ತ ಮೀನನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನೀರನ್ನು ೨ - ೩ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರು ಬದಲಿಸಬೇಕು.
- ◆ ತೊಟ್ಟಿಯ ಗಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದ ಪಾಚಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಅಥವಾ ಪಾಚಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.
- ◆ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಳಾಗಿ ರೋಗ ಬರುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ.
- ◆ ಕ್ಲೋರಿನ್‌ಯುಕ್ತ ನೀರು ಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿಷಕಾರಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಲ್ಲಿಯ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದ ೬-೮ ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲೋರಿನ್ ಅಂಶವು ಆವಿಯಾದ ನಂತರ ಬಳಸಬೇಕು.
- ◆ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಉಷ್ಣತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮೀನಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಹೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

***